Koncert Vladimíra Merty

Místo děje: Praha, Salmovská literární kavárna

Časové období: 9. 9. 2002

Zapsal: Petr Kučera

Osoby a obsazení: Tomáš Valla, Sylva, Kuba Černý a Petr (autor)

Úvod

Snad bych toto dílko ani nenazýval deníčkem, ale Sylva tolik, tolik chtěla, abych o ní něco napsal, že nemohu nevyhovět. Říkal bych tomu snad pohádka o dalším Tomášově pokusu poslechnout si svého oblíbeného interpreta naživo. Některé postavy nebo události mohou být smyšlené, ale za pár let to stejně nikdo nepozná.

Bylo nebylo, milá vnoučata, kdysi, když tráva byla ještě zelenější a váš dědeček byl ještě jůra, chodil po naší matičce zemi jeden zpěvák a multiinstrumentalista Vladimír Merta. Strýček[1] Tomáš už o něm několikrát mluvil, a vždy ho vychvaloval až do nebes. Prý je to skvělý kytarista, má úžasné texty a hraje krom kytary na jakýkoli nástroj, který se mu dostane do rukou. A hlavně, každé první pondělí v měsíci vystupuje v Salmovské literární kavárně. A také nám vyprávěl, jak už se jednou pokusil jeho vystoupení navštívit, ale dva dny předem jda náhodou okolo, zjistil, že koncert se nekoná. A tak už dlouho ohlašoval, že musí učinit další pokus, a to hned v září. Rozeslal zprávu o svém úmyslu několika kamarádům, které už znáte z předešlých deníčků, chtěje s nimi sdílet hluboký umělecký prožitek.

V půl osmé večer jsme se tedy sešli na povrchu nad stanicí I.P. Pavlova. Byl jsem tam chvilku předem, a mohl tak ještě minutku věnovat matematice. Zanedlouho se dostavil Tomáš a chvilku jsme se bavili o škole, myslím, že se mne ptal, jak by se mu mohlo podařit zastihnout Bednárka. To je zcela nezastižitelný učitel, na mejly neodpovídá. Poradit mu bohužel nemohu, jelikož podobný problém jsem zatím řešit nemusel. Také se ho ptám, jestli přijde ještě někdo. Odpovídá, že jen Sylva mu odepsala, že možná přijde, ostatní v éteru mlčeli. Vyjadřuji přání, aby skutečně přišla. Minulý víkend jsem totiž na narozeninové akci Petra Kuchty proskakoval třímetrovým[2] plamenem a mám od té doby ještě opálené chlupy na pravé holeni. Samozřejmě bych se jimi rád vytahoval před holkama.

Po chvíli hovoru soudíme, že bychom snad mohli vylézt z podloubí. Kdyby snad někdo přišel, tak abychom se lépe našli. Rozhlédnuvše se po zastávce, vidíme Sylvu opírající se o zábradlí opodál[3]. Blížíme se k ní sice nenápadně, chtějíce ji samozřejmě trochu vylekat, leč zřejmě telepatickou silou nás vycítí a otočí se právě před námi. Z následující konverzace vyplývá, proč vlastně píši tento zápis.

Sylva (*váhavě, neví co říci*): „Ahoj, vy jste…“
Petr (*směje se a podávaje Sylvě ruku*): „Já jsem Petr.“
Sylva (*též se smějíc*): „Sylva.“
(*Petr se Sylvou si podávají ruce.*)
Tomáš (*napřahuje ruku*): „Tomáš.“
Sylva: „Sylva, těší mne.“
(*Tomáš se Sylvou si podávají ruce.*)
Sylva: „Víte proč jsem tady?“
Petr: „To nevím.“
Tomáš: „Myslím, že jdeš na koncert“
Sylva (*otáčejíc se na Petra*): „Já jsem přišla hlavně proto, že doufám, že napíšeš z této akce deníček.“
Petr (*trochu zmateně*): „No, tak jo.“
Sylva (*potěšeně*): „Tak to jsem ráda.“

[1] Doufám, že ti nebude, Tomáši, vadit, když ti moje vnoučata budou říkat strýčku.
[2] Ačkoli, tři metry jsem říkal Sylvě, mohl bych přihodit aspoň metr.
[3] Vypadaloto děsně frajersky, prostě zase v pohodě.

Je právě půl osmé, rozhodujeme se počkat ještě akademickou čtvrthodinku, třeba někdo přijde. Najisto počítáme s tím, že přijede Bláža, má totiž ve zvyku přijet z Budějic za námi kvůli jakékoli akci. Ale asi jí ujel vlak, poněvadž se nedostavuje. Také se bavíme o tom, že by Sylva měla udělat něco veselého, abych to sem mohl potom zapsat, protože zatím se toho na zápis moc nestalo. Tak se alespoň před Sylvou vytahuji ožehlou holení. Ona však vece, že jestli si myslím, že jí to imponuje, tak mne musí zklamat. Takoví lidé, kteří dělají podobné nebezpečné kousky, dlouho nevydrží. Na to jí odvětím, že to vlastně ani není nebezpečné, jen to tak vypadá. A tak mění názor, a přece jen jí to imponuje.

Tomáš prozměnu přidává historku z návratu z Brd. V Kralupech se s ním dal do řeči jakýsi černoch, samozřejmě anglicky. Byl k Tomášovi hrozně vstřícný a zatáhl ho do hospody. Nedávno ho někde potkal na ulici a ten černoch se k němu prý hlásil. Sylva nám též sděluje zajímavou historku. Prý jí přijela kamarádka, studující jinak v Hradci. Šly, ještě s jinými kamarádkami, do bazénu a tancovaly tam jako akvabely. A kamarádka jim do tance popisovala, jaké měla přijímací zkoušky. Lidé se po nich kupodivu moc neohlíželi. Také nám vykládá, jak se vraceli z Brd domů, když jsme je opustili, vystoupivše z tramvaje. Katka si prý šla pro věci do Libně, byla tam hrozná tma, a to je prý všechno. Nejprve nám chce popsat, jaký měla po návratu domů s Tomášem Skříšovským konflikt v koupelně[4], pak si to ale rozmyslí, maje strach z toho, že by se to dostalo na internetu. Nechává tak prostor mé fantazii. Vytvořil jsem si několik hypotéz, z nichž tři se pokusím nastínit. Nazval bych je, čistě pracovně, Zuby, Náměsíčný a Houby. Vlastně ani nevím, kdy se ten konflikt odehrál, proto jsou hypotézy postupně pro večer, hlubokou noc a ráno. Je docela dobře možné, že se udály všechny.

Zuby

Odehrává se večer. Sylva si právě v koupelně čistí zuby, mluví proto skrze kartáček, trochu huhlavě. Vypadá unaveně dojem. Tomáš vchází pln energie do koupelny, srší dobrou náladou.
Tomáš (*vesele, rozverně*): „Ale Sylvo, co to vidím? Ty chceš jít spát? Jde se pařit.“
Sylva (*jak řečeno, huhlavě, ani neotáčí hlavu*): „Pařte si jak libo, já jdu spát.“
Tomáš (*snaží se vytrhnout Sylvě kartáček z ruky*): „Kdepak, ukliď si kartáček a pojď za námi.“
Sylva (*unaveně nazlobená*): „Nech mi kartáček a jdi pryč, chci si čistit zuby.“
Tomáš (*klidně, leč důrazně, kartáček drží stále v ruce*): „Ne, ne, ne, já myslím, že chceš jít pařit s námi.“
Sylva (*nuceně klidně*): „Prosímtě, Tomáši, nech mě na pokoji. Jsem ospalá jako kotě.“
Tomáš: „Tak, Sylvo, alespoň jednoho Macejka si dáme, ne?“
Sylva: „Sousedi už spí a já si čistím zuby.“

[4] Připomínám, že Tomáš s Katkou spali tu noc u Švejdarů.

Tomáš: „Tak dobře, dočisti si zuby, ale pak si s námi dáš Macejka.“
Sylva (*rezignovaně, už chce mít Tomáše z krku*): „No dobře, ale teď už mě nech dočistit si ty zuby.“
Tomáš (*Odchází opět za Idou a Katkou, potěšen, že uspěl.*)

A poučení? Nikdy nevěřte ženským, když si čistí zuby a slíbí vám, že pak půjdou zpívat Macejka. Z koupelny šla Sylva samozřejmě rovnou do postele. Tomáš si na ni vzpomněl až když spala a Ida mu zakázala ji budit.

Náměsíčný

Odehrává se v hluboké noci. Všichni spí, Sylva se probudila a šla si odskočit, teď právě vešla do koupelny a umyla si ruce. Tomáš se zavřenýma očima zahradil jí dveře. Ruce má předpaženy, je zřejmé, že spí.
Sylva (*udiveně*): „Tomáši, co to prosímtě provádíš, vždyť je noc.“
Tomáš (*zastřeným bezvýrazným hlasem*): „Ó, Luno stříbrná, jakouž to mocí táhneš mne k sobě. Tvůj stříbřitý hlas v uších mi zní, tvůj lesk oči mi mámí. Za tebou, ach, šel bych světa kraj. Jsou louky a stromy a květy u cest, ty svítíš na všecky. Ach, Luno stříbrná kdeže máš nocleh? Tvé lože kvítím chtěl bych zdobit a tvého srdce svou touhou si dobýt. Ach, Luno stříbrná, má touha je bezbřehá, u tvých nohou já chtěl bych jen klečet, tvá chodidla líbat a do očí hledět.“
Sylva (*ještě udiveněji*): „Co to blábolíš? Nesnědls' něco divnýho?“
Tomáš: „Ach, vím, nejsem tě hoden, piedestal tvůj, tak vysoký jest. A malý jak červ ležím zde v prachu. Jen otrokem tvým, snad mohl bych být, tvá přání, tvé touhy, snažit se vyplnit. Jsem malý, ach malý, a přec, já věřím že jeden, jediný pohled tvůj, jen mně může patřit. Ach, Luno, Luno stříbrná, chtěl bych tě nést, po tisíci schodech do tisíci pater. Tam k hvězdám, tvým sestrám, tebe bych posadil.“
Sylva (*dojde jí, že Tomáš asi mluví ze spánku a nikoli k ní, počne ho propleskávat po tvářích, snažíc se ho probudit*): „Však já už ti vyženu ty řeči z hlavy.“
Tomáš: „Ach, Luno, Luno, c-co se to děje?“ (*Probouzí se a udiveně hledí na Sylvu*) „tys mne probudila, a mně se zdál takový pěkný sen.“
Sylva: „Vždyť jsi blábolil samé nesmysly, nemající vztahu ke realitě“
Tomáš (*trochu popuzeně*): „Co je to realita? Co můžeš vědět o realitě? Realita, to jsou jen špinavé nohy.“ *Sedne si na vanu a jme se umývat si nohy.* „A teď mě nech na pokoji, chce se mi snít.“
Sylva (*klepe si na čelo*): „Ty seš ňákej mišuge. Doufám, že se z toho eště vyspíš.“
Tomáš: „Jdižiž ženo hloupá, to nemůžeš pochopit, mě se zdál sen o Luně, a pro ni teď budu jen žít.“
Sylva (*otráveně odchází*): „Ten Tomáš je fakt divnej.“

A poučení? Mistru Čuangovi se jednou zdálo, že je motýlem a létá z květu na květ. Ssaje sladký nektar, má krásná křídla. Pak se probudil a uvažoval. Jsem Mistr Čuang, kterému se zdálo, že je motýl, nebo jsem motýl, kterému se právě zdá, že je mistrem Čuangem?

Houby

Odehrává se ráno, Sylva si právě dočistila zuby, když chce Tomáš vejít s týmž úmyslem.
Sylva (*tázavě*): „Tomáši?"
Tomáš: „Ano, Sylvuško."
Sylva: „Zdál se mi dnes podivný sen."
Tomáš: „A jaký?"
Sylva: „Ida ti věnovala houby, které jsme včera nasbírali, a pak jste je vyhodili, ještě, než jste vyjeli z Prahy."
Tomáš: „To ale není možné, vždyť ty houby jsou pořád v kuchyni, zkus se podívat."
Sylva: „Teď, ale určitě to máš v plánu."
Tomáš: „Ale, Sylvo, jak to můžeš vědět?"
Sylva: „Bylo to ve snu. To vůbec nebereš v potaz, že až přijdu odpoledne domů, budu mít chuť na smaženici?"
Tomáš: „Ale vždyť ti nikdo ty houby nebere."
Sylva (*zlostně*): „Jakpak ne, teď na místě mi slib, že mi necháte alespoň trochu."
Tomáš (*vzdorovitě*): „To je hrozný nesmysl. Nic slibovat nebudu."
Sylva (*zastoupí Tomášovi dveře, aby nemohl vyjít z koupelny*): „Ne, nepustím tě, dokud mi to neslíbíš."
Tomáš (*mírně naštvaně*): „Ale vždyť já žádné houby nechci."
Sylva (*útočně, pozvedává významně pravý ukazovák*): „Aha, tak proč mi to nechceš slíbit?!"
Tomáš (*rezignovaně*): „Dobrá, ať je po tvém, nechám ti tady, kolik si řekneš."
Sylva (*podezřívavě pouští Tomáše z koupelny*): „Nemysli si, že mne oblafneš, mám svoje lidi všude!"
Tomáš (*zapomíná, že si chtěl vyčistit zuby a konsternován odchází*): „A no jo."
Sylva (*ženská musí mít v konverzaci vždycky poslední slovo*): „Slovo."

A poučení? Nikdy nevěřte chlapům, Tomáš zde sice slíbil, že nechají Sylvě kolik si řekne, ale nenechali jí nic. Pohříchu, Sylva byla natolik spokojena s tím, že donutila Tomáše něco slíbit, že zapomněla říci si vůbec o něco a odešla klidně pryč. A tak je to opět nerozhodně.

Tak dost, sice čím kratší akce, tím delší zápis, ale teď už to vážně přeháním. Tolik stránek pro jednu čtvrthodinku. Nakonec přece velká ručička na hodinách opodál dosáhla devítky, aniž by kdokoli přišel. Dokonce ani Bláža, a tak jsme se na ni těšili. A tak jsme se mohli vydat směrem k Salmovské ulici. Cestou míjíme schody dolů do metra a vidíme pod nimi přeběhnout kohosi v modré košili. S Tomášem se shodujeme, že na první pohled by to mohl být Kuba Černý. Tomáš se Sylvou sbíhají proto po schodech dolů, zatímco já přebíhám k východu, kde tuším, že by mohl vylézt. Opravdu ho potkávám nad schody a říkám mu, že jdeme na Mertu, jestli nechce jít s námi. Okamžitě nadšeně souhlasí. Později se dozvím, že to není až tak překvapivé, jelikož Tomáš ho nalákal na předešlý svůj neúspěšný pokus.

Dole ve vestibulu představujeme Kubu Sylvě a naopak. Rozvíří se mezi nimi konverzace, kterou mi pak ještě zopakovali, abych ji mohl zapsat. Tak se o to pokusím. Možná je dobré vědět, že Kuba cvičil Idu programování.

Sylva: „Ahoj, já jsem o tobě slyšela, né jako hodně, znáš Idu?“
Kuba: „No, jasně, a odkud ji znáš ty?“
Sylva: „To je moje sestra.“
Kuba (*překvapeně*): „To je tvoje sestra?“
Sylva: „A ona říkala, že když ti dávala zápočťák, tak jsi jí dal čokoládu.“
Kuba: „No jasně, takovou velkou Studentskou pečeť.“
Sylva: „Takhle jsi to předtím vůbec neříkal.“

Pak jdeme dále k Salmovské. Cestou ještě vyplývá, že Ida byla s Martinem Dienstbierem a nějakým Kubou kdysi v divadle, ale byl to asi jiný Kuba. Nebo si to Sylva vymyslela, aby byla zajímavá.

Vešli jsme do kavárny a sedli si ke stolku. U baru seděl Merta, Tomáš ho hned poznal. Na pódiu měl připravenou kytaru a harmoniky. Místnost je malá a hučí tu větrák a pračka vzduchu. Před začátkem představení od nás paní vedoucí vybírá vstupné 80 korun. V té chvíli také vchází muž se vzezřením mafiánského bosse s milenkou a dvěma gorilami. Usedá hned naproti podiu. Má černé brýle a černé odění. Milenka je samozřejmě křehká blondýnka, vypadá naprosto přihlouple a nyvě se usmívá na svého bosse. Gorily si sedají vedle nich. Po osmé přechází Merta k podiu a začíná několika písněmi proloženými aktuálními politickými komentáři. Potom se zvedá na pokyn bosse jedna z goril a přechází k číšníkovi. Náhodou sedíme skoro u barui, a tak slyším, jak mu tlumeně nařizuje, aby vypnuli ten větrák, že jeho pána ruší v poslechu. Číšník trochu ustrašeně prohlašuje, že to by musela rozhodnout paní vedoucí. Gorila si tedy vyžádá paní vedoucí, která mu šeptem odpovídá, že tu není žádný další větrací otvor a okna se nedají otevřít. Prý tu bude velmi špatný vzduch, nebude-li spuštěný větrák. Gorila se nenechá odradit a něco pošeptá paní vedoucí do ticha, ta zbledne a jde kamsi dozadu. Po chvíli se větrák zastavuje. Poslech je teď mnohem lepší. Mistr má ovšem po chvíli problémy s hlasem, začíná z houstnoucího ovzduší trochu chraptět a marně zadržuje pokašlávání. Druhá gorila se totiž samozřejmě nenechala nijak omezovat a klidně kouří. Přestávka proto přichází poněkud dříve, než by se dalo čekat.

Během přestávky nás opouští Kuba, maje strach z astmatického záchvatu a z goril. Paní vedoucí říká, že jestli nepomůže někdo mistrovi v produkci, nemůže on v koncertě pokračovat. Přesvědčujeme Tomáše, že jedině on může zachránit divákům kulturní zážitek. Samozřejmě se zdráhá, ale když nahlas říkáme, že Tomáš skvěle hraje na kytaru a zná všechny Mertovy písničky, přidávají se i ostatní. To už je Tomáš opravdu na vážkách. A když na Tomáše vrhne jedna z goril dlouhý pohled a prohodí něco o zlomených žebrech, je Tomáš přesvědčen a přechází na podium. Po přestávce vypadá koncert tak, že Merta vkládá mezi písničky aktuální politické komentáře a Tomáš hraje a zpívá. Nejhlasitěji mu tleská Sylva. Ostatní asi nechtějí mistra ranit, a tak se obvykle potlesku zdržují. Po koncertě předává Merta s díky Tomášovi skleničku s nápisem Rapid. Ten potom říká, že si ji stejně zaslouží Sylva, jelikož mu tak pěkně tleskala. A tak se shodují, že si ji budou pokaždé, když se potkají, vyměňovat. Zůstává ovšem problém, kdo ji bude mít jako první. Při odchodu proto vymýšlím, jak to náhodně rozhodnout. Prohlásím, že bych mohl lahvičku držet za zády, a oni by si mohli říct levá nebo pravá, ale otázkou zůstává, kdo by to měl říci. Aby to bylo fér, ptám se číšníka, který říká „levá“. V ní se skutečně sklenička nachází. Jenže zjišťuji, že se tím vlastně nic nerozhodlo, což přivede Sylvu k záchvatu smíchu.

Rozhodujeme se, že půjdeme pěšky na Želivského, odkud pojede Sylva tramvají, já metrem a Tomáš pěšky. Cestou rozmýšlím, že bychom mohli požádat náhodného kolemjdoucího, aby řekl číslo. Bude-li sudé, připadne sklenička Tomášovi, bude-li liché, Sylvě. Zkouším to na nějakého pána. Aniž by řekl slovo, vrtí odmítavě hlavou. Vypadá to, že chlap neříká nikdy číslo nějakému hej ani počkej. Pak se Sylva ptá jakési slečny, která říká deset. Tím je rozhodnuto, že první bude mít skleničku Tomáš. Ještě jsem zapomněl dodat, že Tomáš se ptal přece jen svojí sestry, jak jsme se jí líbili. Prý ho k tomu inspiroval deníček z Brdského výletu. Šli proti sobě po schodech a na jeho prostou otázku se na něj udiveně podívala a odvětila: „Cože?“ Myslela si asi, že spadl z Marsu. To Sylvu prý zajímá, jestli se její kamarádi a kamarádky líbí Idě a bere si její připomínky k srdci. Když se Idě někdo nelíbí, tak se s ním Sylva nekamarádí. Tahle diskuse už proběhla v kavárně, ale nevím, kam bych ji tam tak mohl vsunout.

Cestou na Želivského se nic zvláštního nestalo, ani si nemyslím, že bychom si říkali něco závažného, a pokud ano, nechť je to předmětem dohadů a vášnivých debat. Tak dobrou noc, milé děti.